

Dansk Prostatacancer Register: Ny MR-baseret diagnostisk strategi er implementeret

MR-undersøgelse ved udredning for prostatakræft er nu indført i hele landet. Den kliniske kvalitet af udredning og behandling kan forbedres yderligere hvis alle regioner indberetter MR-læsionens PI-RADS-score. Region Nord har vist vejen hertil.

Resultat fra årsrapporten, 1. januar – 31. december 2022. Dansk Prostatacancer Register fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

I 2022 blev 4.443 mænd diagnosticeret med prostatacancer. Dette er samme niveau som de seneste år, om end der fortsat er stor regional variation. Antallet af patienter i active surveillance (observation mhp. evt. aktiv behandling) faldt fra 935 i 2021 til 659 i 2022. Dette tages som udtryk for effekten af den MR-baserede diagnostiske strategi, som i studier er vist at reducere antallet af diagnosticerede med klinisk insignifikant sygdom. Antallet af radikale prostatektomier i 2022 udgjorde i alt 1.179 indgreb, hvilket er et svagt fald siden 2021, mens antallet af bestrålede patienter efter gennem et par år at være faldet nu antalsmæssigt er tilbage med over 600 behandlinger i 2022.

Implementering af den transperineale biopsiadgang forventes stort set at kunne eliminere den tidligere meget høje indlæggelsesfrekvens efter transrektale prostatabiopsier. Da de sidstnævnte ikke er planlagt helt afskaffet, anbefales at området fortsat overvåges.

Standarden for andelen af tumorpositive kirurgiske rande hos patienter opereret for intrakapsulær (pT2) sygdom er med 15,3% ikke indfriet på landsplan, og der er betydelige regionale variationer. Herudover bemærkes betydelige udsving i andelen af tumorpositive kirurgiske rande på enkelte afdelinger.

MR-aktiviteten afspejler en udfordret men efterhånden opfyldt implementering af den nye MR-baserede diagnostiske strategi. DCCC, Sundhedsdirektørkredsen og et nedsat Behandlingsfællesskab støttede og faciliterede implementeringsprocessen. Adgang til relevante skannere og nødvendige radiologiske fagkompetencer var blandt hovedudfordringerne midt i en pandemi. En kvalitetsindikator blev tidligt i processen anvendt som ”løftestang”. Figuren illustrerer at det i anden halvdel af 2021 lykkedes fire regioner at sikre patienterne præbiptiske MR-skanninger, mens man på Herlev-Gentofte Hospital på baggrund af klinisk forskning havde flere års forspring på kapacitet og klinisk erfaring med den MR-baserede diagnostik. Siden er lige godt halvdelen af de diagnosticerede patienter på landsplan tilbudt en præbiptisk MR-skanning og Herlev-Gentofte Hospitals andel på omkring 60%, vil naturligt udgøre en fremtidig målsætning. Det store mørketal for MR-skannede mænd uden efterfølgende kræftdiagnose og deres

skæbne ønskes belyst i fremtiden. Man bør derfor eksplorere omfang og karakteristika af den forventede store MR-negative population, som ikke får stillet diagnosen prostatakræft.

Region Nordjylland viser vejen for den længe savnede indberetning af MR-skanningsresultatet i form af den 5-trins PI-RADS score. Kvaliteten af den nye og meget ressourcekrævende diagnostiske strategi kan dårligt monitoreres, så længe den radiologiske PI-RADS-scorer ikke indberettes fra landets øvrige radiologiske afdelinger.

Figur

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på sundhed.dk

(<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/kraeft/uroonkologi/>)

Forfattere (styregruppens medlemmer): Michael Borre, Lise Bentzen, Steinbjørn Hansen, Henrik Jakobsen, Hans-Erik Wittendorff, Frederik Harving, Johanna Elversang, Vibeke Løgager, Ole Jensen, Heidi Jeanet Larsson, Anne Zierau Kudsk Ragner, Henrik Møller.

Interessekonflikter: Ingen.

